

**VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS**

Päätös nro 66/2011  
7.10.2011

**Asia:** Virkasuhteen irtisanominen

**Oikaisuvaatimuksen tekijä:**

A

**Virasto:** Puolustusvoimat

**Päätös, johon haetaan oikaisua**

Puolustusvoimien päätös 20.12.2010, jolla tutkija A on irtisanottu virastaan virkamieslain 25 §:n nojalla.

Perustelut:

Puolustusvoimat on 10.3.2010 tehnyt päätöksen A:n virkapaikan siirrosta 1.8.2010 lukien. A ei ole kuitenkaan vuosilomansa päättymisen 11.8.2010 jälkeen palannut uudelle virkapaikalleen, jonne hän on Puolustusvoimista annetun lain 41 §:n nojalla ollut velvollinen siirtymään, vaan on 12.8.2010 lukien ollut luvatta poissa virantoimituksesta. A on ollut luvatta poissa ja laiminlyönyt virantoimitusvelvollisuutensa, joten hänen virkasuhteensa irtisanomiselle on virkamieslain 25 §:n tarkoittama, virkamiehestä johtuva erityisen painava syy.

## Oikaisuvaatimus

Irtisanomispäätös on kumottava.

Irtisanomisilmoituksesta puuttuu irtisanomisen kannalta olennaisia tietoja, kuten se, mikä on irtisanomisaika. Puutteellisuudesta johtuen työvoimaviranomainen ei ole hyväksynyt irtisanomisilmoitusta irtisanomisilmoitukseksi ja A on joutunut pyytämään työnantajalta uutta ilmoitusta.

A on alun perin vastustanut virkapaikan siirtoa ja valittanut siirtopäätöksestä. Siirtopäätöksen laillisuutta ei ole vielä lainvoimaisesti ratkaistu, joten irtisanomisen perusteen laillisuuden arvioiminen on ennenaikaista.

Väitetty irtisanomisperuste on tullut työnantajan tietoon 12.8.2010, kun A ei ole kesälomansa jälkeen mennyt töihin. Asiassa on järjestetty suullinen kuulemistilaisuus 3.9.2010. Irtisanominen on kuitenkin tehty vasta 20.12.2010 tehdyllä päätöksellä eli yli neljä kuukautta sen jälkeen, kun työnantaja on tullut tietoiseksi väitetystä irtisanomisperusteesta. Työnantaja ei ole vedonnut irtisanomisperusteeseen laissa edellytetyssä kohtuullisen ajan kuluessa.

**Vastine:** Puolustusvoimat on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Virkasuhteen irtisanomispäätös 20.12.2010 on virkamieslain 66 §:n edellyttämien tavoin kirjallisesti tehdyn päätöksen tiedoksianto. A on vastaanottanut päätöksen siihen liitettyine 28.10.2010 päivättyine yksityiskohtaisine perusteluistioineen. Puolustusvoimat on vastannut A:n 4.1.2011 päivätyssä vastineessa pyydettyihin yksityiskohtiin.

Hallinto-oikeus on 30.7.2010 antamallaan välipäätöksellä hylännyt A:n vaatimuksen siirtopäätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä. Hallinto-oikeus on edelleen 30.11.2010 tekemällään päätöksellä hylännyt A:n valituksen kokonaan. Puolustusvoimista annetun lain 41 §:n mukaan sen nojalla tehty siirtopäätös tulee noudatettavaksi valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin päätä. Siirtopäätöksen lainvoimaisuus tai sitä koskevan valituksen vireillä olo ei siten ole vaikuttanut irtisanomiseen ja toimivaltaisen viranomaisen irtisanomisperustetta koskevaan kokonaisharkintaan.

Puolustusvoimat on päättänyt kuulla A:ta virkamieslain 66 §:n nojalla virkasuhteen irtisanomisesta koskevassa asiassa sen jälkeen, kun A:n poissaolo oli jatkunut kaksi viikkoa. Koska A:lle oli myönnetty sairauden perusteella virkavapautta 2.9. – 17.9.2010 väliseksi ajaksi, Puolustusvoimat tulkitsi poissaolon olevan tänä ajankohtana työnantajan hyväksymää. Sairausjakson päätyttyä A ei kuitenkaan ilmoittautunut virantoimituspaikallaan, vaan luvaton poissaolo jatkui edelleen. Tämän vuoksi keskus teki 29.9.2010 Puolustusvoimille esityksen A:n virkasuhteen irtisanomisesta virkamieslain 27 §:n 3 momentin nojalla. Koska esityksessä ilmenevä tuotannollis-taloudellisiin irtisanomisperusteisiin viittaava lainkohta esiintyi myös A:lle lähetetyssä kuulemiskutsussa 23.8.2010, Puolustusvoimat päätti vielä täydentää aiempaa kuulemistä. Puolustusvoimat irtisanomiseen toimivaltaisena viranomaisena halusi varmistua siitä, että A varmasti ymmärtäisi irtisanomisharkinnan liittyvän luvattomaan poissaoloon, eikä esimerkiksi hallinto-oikeudessa vireillä olleeseen siirtopää-

töstä ja tehtävään määräystä koskevaan riita-asiaan. Tämän vuoksi henkilös-  
töosasto antoi A:lle vielä tilaisuuden lausua individuaaliperusteisesta irtisa-  
nomisharkinnasta 15.10.2010 mennessä. Puolustusvoimat on 11.10.2010 te-  
kemällään hallinnollisella päätöksellä keskeyttänyt A:n palkanmaksun viran-  
toimitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta. A:lla ei tämänkään vuoksi ole  
ollut mitään syytä olettaa työnantajan jäävän passiiviseksi irtisanomista kos-  
kevassa asiassa. Irtisanominen on toteutettu virkamieslain edellyttämässä  
kohtuullisessa ajassa.

## **Vastaselitys:**

A on vastaselityksessään todennut muun muassa, että hän tuli tietoisesti irti-  
sanomisperusteesta vasta irtisanomispäätöksen tiedoksiannon yhteydessä  
31.12.2010. A on väitetyn poissaolon alkamisen 12.8.2010 jälkeen käynyt  
säännöllisesti työpisteessään täysin normaalisti kunnes keskuksen henkilös-  
töpäällikkö B on 18.11.2011 käskenyt palauttamaan Puolustusvoimien tieto-  
verkkotunnuskortin ja avaimet. Hän palautti tarvikkeet 22.11.2010. Tuohon  
saakka hän suoritti tehtäviään ilman palkkaa, joka pidätettiin jo 11.10.2011 lu-  
kien. A on työskennellyt tämän jälkeenkin kotoa käsin, minkä hänen lähin  
esimiehensä on hyväksynyt. Työnantaja ei ole ottanut pois työpuhelinliittymää  
taikka henkilökorttia. Työpuhelin otettiin pois vasta 24.1.2011 eli noin kuukau-  
si irtisanomisen jälkeen. A on tehnyt kantelun työnantajansa harjoittamasta  
työpaikkakiusaamisesta.

Sekä kuulemiskutussa 23.8.2010 että 29.9.2010 päivätyssä irtisanomisesityk-  
sessä irtisanomisperusteena olivat tuotannollis-taloudelliset syyt. Se, että pe-  
ruste on muuttunut, on selvä menettelyllinen epäkohta. Kuulemispyynnössä  
8.10.2010 irtisanomisperusteeksi on todettu virantoimitusvelvollisuuden lai-  
minlyöminen, mutta siinä ei ole mainintaa luvattomasta poissaolosta. Peruste  
on siis muuttunut vielä tuostakin, mikä on selkeä epäkohta.

A ei ole laiminlyönyt virantoimitusvelvollisuuttaan, koska hän on koko ajan to-  
teuttanut työnantajan hänelle osoittamia tehtäviä. Työnantaja ei ole riittävän  
selkeästi ja riittävän aikaisessa vaiheessa osoittanut, että irtisanomisperuste  
olikin luvaton poissaolo. Työnantaja on lähettänyt esityksen irtisanomisesta  
kirjattuna kirjeenä A:n vanhalle virkapaikalle keskuksen toimipisteeseen, mikä  
osoittaa, että työnantaja tiesi ja hyväksyi A:n työskentelyn. Hän ei siten ole ol-  
lut luvatta poissa työpaikalta. Hän työskentelee edelleen työnantajan tietien ja  
sallien kotoa käsin.

A:lta on pidätetty palkka 2,5 kuukautta ennen irtisanomispäätöksen tekemistä  
ilman minkäänlaista ilmoitusta virantoimituksesta pidättämisestä. A:n kohdalla  
ei ole noudatettu myöskään Puolustusvoimien terveydenhuollon rakennemu-  
tokseen liittyvää henkilöpoliittista tukitoimiohjetta.

## **Virkamieslautakunnan ratkaisu**

### **Perustelut**

*Sovellettavat säännökset*

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjoh-to- ja valvontamääräyksiä.

Valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisa-noa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava.

Saman pykälän 3 momentin mukaan irtisanominen on tehtävä tässä pykäläs-sä tarkoitetulla perusteella kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut viranomaisen tietoon.

Virkamieslain 66 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteen irtisanominen ja pur-kaminen on tehtävä kirjallisesti. Saman pykälän 2 momentin mukaan ennen kuin virkamies irtisanotaan 25 §:n nojalla, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkai-semista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityk-sensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Hallintolain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemi-sen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koske-vassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyyde-tään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat al-kuuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Puolustusvoimista annetun lain 41 §:n 1 momentin mukaan puolustusvoimien virkamies on velvollinen siirtymään toiseen puolustusvoimien virkaan tai teh-tävään, kun se on tarpeen tehtävien hoidon tai asianomaisen palveluksen asianmukaista järjestelyä varten. Pykälän 2 momentin mukaan jos siirtäminen toiseen virkaan tai määrääminen toiseen tehtävään aiheuttaa virkamiehelle palveluspaikkakunnan muutoksen, asianomaiselle on annettava päätöksestä tieto vähintään kolme kuukautta aikaisemmin. Edelleen 3 momentin mukaan virkaan siirtämistä tai tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen, joka aiheuttaa virkamiehen palveluspaikkakunnan muuttumisen, saa hakea muu-tosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätös tulee kuitenkin noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomai-nen toisin päättä. Virkaan siirtämistä tai tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen, joka ei aiheuta palveluspaikkakunnan muuttumista, ei saa hakea muutosta valittamalla

### *Asiakirjoista saatava selvitys*

Keskus on 10.3.2010 tehdyllä päätöksellä muuttanut A:n hoitaman ilmailufysiologin viran virkapaikaksi 1.7.2010 alkaen.

Keskuksen 23.8.2010 päivätyssä kuulemiskutsussa todetaan, että A ei ole vuosilomansa jälkeen palannut virkapaikalleen ja hän on ilmoittanut 11.8.2010 puhelimitse esimiehelleen, ettei hän tule tehtävänmääräyksestä huolimatta siirtymään . Hänelle on edellä todetun vuoksi varattu virkamieslain 66 §:n mukaisesti tilaisuus tulla kuulluksi virkasuhteen irtisanomista koskevassa asiassa. Kuulemistilaisuuden päivämäärä on 3.9.2010 ja A:lle on varattu tilaisuus vaihtoehtoisesti antaa kirjallinen lausuma tähän ajankohtaan mennessä. A on saanut kutsun tiedokseen 26.8.2010. Kutsun otsikko-osassa on mainittu virkamieslain 27 §:n 3 momentti.

Keskus on 29.9.2010 esittänyt Puolustusvoimille A:n virkasuhteen irtisanomista virkamieslain 27 §:n 3 momentin nojalla. Esityksen perusteena on ollut A:n kieltäytyminen siirtymään työskentelemään tehtävänmääräyksen mukaisesti 1.8.2010 alkaen virkapaikalleen. Esityksen liitteenä on ollut kuulemistilaisuudesta 3.9.2010 kirjattu pöytäkirja. Pöytäkirjasta ilmenee, että tilaisuudessa on käsitelty virkapaikkasiirtoa. Lisäksi pöytäkirjassa todetaan, että pöytäkirja toimitetaan A:lle maapostilla hänen antamaansa osoitteeseen.

Puolustusvoimat on toimittanut A:lle 8.10.2010 päivätyn kuulemisen täydentämisen, jossa irtisanomisen todetaan perustuvan virkamieslain 25 §:n 2 momenttiin. Asiakirjassa todetaan edelleen, että keskus on saattanut Puolustusvoimien tietoon A:n laiminlyöneen virantoimitusvelvollisuuksiaan 12.8.2010 lukien toistaiseksi, mistä syystä Puolustusvoimat harkitsee A:n virkasuhteen irtisanomista. A:lle on varattu tilaisuus antaa asiassa kirjallinen selvitys 15.10.2010 mennessä.

Puolustusvoimat on tehnyt päätöksen A:n irtisanomisesta 20.12.2010 ja päätökseen on liitetty 28.10.2010 päivätty muistio. A on toimittanut Puolustusvoimille 4.1.2011 päivätyn kirjelmän, jossa hän pyytännyt Puolustusvoimia korjaamaan irtisanomispäätöstä siinä olevien puutteiden johdosta. A:n mukaan päätöksestä olisi tullut ilmetä mm. irtisanomisen tarkka alkamispäivämäärä, irtisanottavan työntekijän irtisanomisaika, irtisanomisajan palkkaus ja työssä-olovelvoitteen muoto irtisanomisaikana.

Keskuksen henkilöstöjohtaja on vastannut A:n kirjelmään 18.1.2011 päivätyllä ilmoituksella. Ilmoituksen mukaan A:n irtisanomisaika on 1.1. – 30.6.2011 ja hänellä on normaali virantoimitusvelvollisuus irtisanomisaikana. Virkapaikaksi todetaan keskuksen tilat osoitteessa . A:lla todetaan lisäksi olevan oikeus irtisanomisajalta normaaliin palkkaan sillä edellytyksellä, että hän työskentelee tehtävään määräyksen mukaisella virkapaikalla tehden työnantajan hänelle määräämiä tehtäviä.

Keskuksen 11.10.2010 päivätyn päätöksen mukaan A:n palkanmaksu on keskeytetty 11.10.2010. Palkanmaksun keskeytyksen perusteena on päätöksen mukaan se, ettei A ole siirtynyt 1.8.2010 alkaen työskentelemään päätöksen mukaisesti virkapaikalleen keskukseseen.

## *Oikeudellinen arviointi*

### Irtisanomispäätöksen puutteellisuus

Valtion virkamieslain mukaan irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Virkamieslaissa ei ole tarkempia säännöksiä irtisanomispäätöksen sisällöstä. Hallintolain 43 – 45 §:issä on lisäksi säädetty edellytyksiä liittyen päätöksen muotoon ja sisältöön. Virkamieslaki tai hallintolaki ei kuitenkaan edellytä, että virkamiehen irtisanomispäätöksen tulisi sisältää A:n oikaisuvaatimuksessa ja sen liitteessä mainitut seikat. Työnantaja on lisäksi A:n pyynnöstä ilmoittanut nämä puuttuneet seikat hänelle kirjallisesti. Päätös ei siten ole lainvastainen tällä oikaisuvaatimuksessa väitetyllä perusteella.

### Kuuleminen

A on vastaselityksensä yhteydessä vedonnut siihen, että irtisanomisperuste on tullut hänen tietoonsa vasta irtisanomispäätöksen tiedoksisaamisen yhteydessä. Työnantajan 23.8.2010 päivätyssä kuulemiskutsussa on kuitenkin vedottu A:n poissaoloon virkapaikalta ja siitä ilmenee selkeästi, että kuulemistilaisuus on liittynyt tähän poissaoloon. Tästä syystä sillä, että kutsun otsikossa on virheellisesti mainittu virkamieslain 27 §:n 3 momentti, ei ole ollut kuulemisen kannalta merkitystä. Kyseinen lainkohta on mainittu virheellisesti myös työnantajan Puolustusvoimille 29.9.2010 antamassa esityksessä A:n irtisanomiseksi, mutta myös kyseisestä esityksestä ilmenee, että sen peruste on ollut A:n kieltäytyminen siirtyä työskentelemään uudelle virkapaikalleen. Puolustusvoimat on joka tapauksessa täydentänyt ensimmäistä kuulemistä uudella asiakirjalla 8.10.2010, jossa irtisanomisen on korjattu perustuvan virkamieslain 27 §:n 3 momentin sijaan lain 25 §:n 2 momenttiin. Kyseisessä asiakirjassa oleva maininta virantoimitusvelvollisuuden laiminlyömisestä 12.8.2010 lukien toistaiseksi on aiemmassa kuulemiskutsussa todetut seikat ja A:n poissaolon alkamisajankohdan vastaavuus huomioon ottaen katsottava olevan riittävä selvitys irtisanomisen perusteesta. A:lla on siten ollut tilaisuus lausua mielipiteensä irtisanomisen perusteena olevista seikoista, eikä päätöstä ole syytä kumota kuulemisvirheen perusteella.

### Kohtuullinen aika

Valtion virkamieslain 25 §:n 3 momentin mukaan irtisanominen on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut viranomaisen tietoon.

A ei ole saapunut vuosilomansa päättymisen jälkeen uudelle virkapaikalleen 12.8.2010 lukien. Keskus on noin kahden viikon kuluttua poissaolon alkamisesta lähettänyt A:lle kutsun virkamieslain mukaiseen kuulemistilaisuuteen 3.9.2010. A:lle on myönnetty sairauden vuoksi virkavapautta ajalle 2.9. – 17.9.2010, minkä vuoksi työnantaja ei ole tuona aikana ryhtynyt enempään toimenpiteisiin. Kun A ei ole sairauslomansa päättymisen jälkeen vielä saapunut virkapaikalleen, on keskus tehnyt 29.9.2010 Puolustusvoimille esityksen A:n virkasuhteen irtisanomiseksi. Puolustusvoimat on vielä esityksessä ja A:lle toimitetussa kuulemiskutsussa olleiden virheiden vuoksi varannut A:lle tilaisuuden tulla kuulluksi 15.10.2010 mennessä. Irtisanomispäätös on tehty vasta yli kaksi kuukautta tämän jälkeen eli 20.12.2010. Keskus on kuitenkin jo 11.10.2010 tekemällään päätöksellä keskeyttänyt A:n palkanmaksun vedoten

siihen, ettei A ole siirtynyt tehtävämääräyksen mukaisesti uudelle virkapaikalleen. Näissä oloissa A:lla ei ole katsottava olleen perusteita olettaa työnantajan luopuneen toimenpiteistä häntä kohtaan. Irtisanominen on tehty virkamieslain edellyttämän kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut viraston tietoon.

#### Irtisanomisperuste

Keskus on tehnyt A:n ilmailufysiologin viran virkapaikan siirtoa koskevan päätöksen puolustusvoimista annetun lain 41 §:n 1 momentin nojalla. Kyseinen päätös tulee saman pykälän 3 momentin mukaisesti noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä. Viraston vastineen mukaan hallinto-oikeus on 30.7.2010 antamallaan väli päätöksellä hylännyt A:n vaatimuksen kyseisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä. A on siten ollut velvollinen noudattamaan työnantajan virkapaikan siirtoa koskevaa päätöstä, jonka mukaan hänen olisi tullut siirtyä uudelle virkapaikalleen 1.8.2010 lukien.

Virkamies on velvollinen noudattamaan työnantajan antamia työnjohto- ja valvontamääräyksiä. A ei ole kiistatta noudattanut työnantajan antamaa määräystä siirtyä työskentelemään uudelle virkapaikalleen 1.8.2010 lukien. Hän on siten laiminlyönyt vakavasti virkavelvollisuuksiaan. A:n käsityksen mukaan työnantaja on hyväksynyt hänen työskentelynsä jatkumisen. Kun otetaan huomioon työnantajan käynnistämä irtisanomismenettely kuulemisineen sekä palkanmaksun keskeyttäminen lokakuussa 2010, ei A ole voinut olla perustellusti siinä käsityksessä, että työnantaja hyväksyy hänen poissaolonsa virkapaikalta. Sillä, että A on selvityksensä mukaan koko ajan suorittanut työnantajan hänelle osoittamia työtehtäviä, ei ole irtisanomisperuste huomioon ottaen asiassa merkitystä. A:n virkavelvollisuuksien laiminlyöminen on ollut jatkuvaa ja yhtäjaksoista, ja hänen irtisanomiselleen on siten virkamieslain 25 §:n 2 momentissa edellytetty erityisen painava syy.

#### **Päätös**

Virkamieslautakunta hylkää A:n oikaisuvaatimuksen

#### **Sovelletut oikeusohjeet**

Valtion virkamieslaki 14 §, 25 § 2 momentti ja 3 momentti ja 66 §  
Puolustusvoimista annettu laki 41 §  
Hallintolaki 34 § ja 36 §

## **Muutoksenhaku**

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Elina Ranz

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja sen tekemiseen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen ja jäsenet Paanetoja, Äijälä, Isomäki ja Komulainen sekä varajäsenet Sahla, Kerkelä, Tarnanen ja Virtanen.